

Нардепка
Василь Врублевський

«Нардепка» – роман, про який багато говорили в літературних тусівках кінця 90-х, ще до виходу його окремою книжкою (2004). Публікації фрагментів роману в журналі «Авжеж!» та деяких інших елітарних виданнях були схвально зустрінуті як критиками, так і читачами, не в останню чергу тому, що це був перший в сучасній українській літературі досвід художнього проникнення у специфічний, надійно натоді закритий від загалу «світ» вітчизняного політикуму. У романі зустрічаються такі відомі персонажі як Леонід Кравчук, Леонід Кучма, Іван Плющ, а деякі інші, хоч і замасковані автором під іншими прізвищами, цілком вгадувані. У «Нардепці» автор намагається зазирнути за лаштунки української політики. Однак, попри змалювання деяких цілком реальних подій та фактів із життя політичного істеблішменту, «Нардепка» не є твором документальним. Більше того, у романі присутній певний елемент провісництва, і деякі з тих передбачень, на жаль, згодом виявилися не далекими від реалій.

Василь Врублевський

Нардепка

Частина перша

(Замість прологу)

«Етапи більшового путі»

Милоська, або Венера

Звали її по-домашньому Милоською.

Було їй дев'ятнадцять з невеликим доважком і всі її жаліли: не повезло з чоловіком! Хоч ридма ридай – не повезло...

Чоловіка її звали Степаном, або Стьопкою, а позаочі обзивали його Придурком. Позаочі ж дивували його недотепкуватості й дружно хитали головами: бідне дитятко!..

Бідне дитятко – то був їхній синочок, якого звали Толиком-Тосиком-Толюнчиком, і був він зменшеною копією татуся. Того й «бідне дитятко»: треба ж було так уродитися та вдатися!

За Стьопку Милоська вискочила, як їй тільки за вісімнадцять перестрибнуло. Тепер сама каже, що здуру. Побідкатись любить: куди, мовляв, мої очі дивилися, бодай би було ім ліпше повилазити! Заслало їх на ту пору чи що?! Але це так, для людського вуха. Бо добре знає, що не зовсім здуру і що ніщо не застиало.

Тоді вона вчилася на швею в райцентрі. Стьопка ж саме з армії прийшов, а тітка його рідна була у Милосьчиному гуртожитку вахтершею. На вроду Стьопка Милосьці не сподобився, але припало до душі інше: тихий та сумирний, бери – здавалося! – хоч вірьовки з нього сукай, якщо й скривиться, то пискнути все одно не посміє. А що ще треба для сімейного, так сказати, вогнища?

І місяця не минуло, як повезла вже Стьопку до своїх батьків на показини. Мати в гвалт: «Чи ти, доцю, збехнулася? Який замуж у цю пору? Успієш ще! Хоч би з рік погуляйте, придивіться одне до другого! Та в тебе ж і спеціальності нема ще...» Милоська й слухать не хоче, гне своє: «Нашо мені думать про спеціальність? Роботу й без бомажки найти не трудно, та й взагалі сім'ю чоловік повинен забезпечувати...» Батько, що сидів на ослінчику під грубкою, попихуючи самокруткою у відпрочинені дверцятка, всміхнувся скептично, сплюнув під ноги на жерстянку, кахикнув і проказав: «Ну да, цей якраз із тих, що забезпечують! Голою срамотою блискати під плотом будеш, як на його заробок понадієшся!»

Як у воду дивився. Та й не треба було йому ніякої води, з одного позирку на «зятька» розкусив, що воно за птиця. Руки без мозолів, бруду під нігтями нема, очі – в сірка ніби позичені. Та й навіть чарку по-чоловічому не п'є, цідить і кривиться, як баба. А мова дурнувата чого варта! Що не скаже, то або невпопад, або впозаяк. Якесь осторобло, а не чоловік...

Отож, як у воду батько зирив, та перечити не став: хоче йти за цього бевзя, хай іде,

відтрутиш, а вона потім клясти буде, слізьми умиватись буде, що погубили її щастя. І матері сказав: «Не влазь! Хай собі як знає...»

На осінь весілля справили.

Другого ж дня по гулянці Милоська на кухню заревана вскочила: «Тату! Таточку! Він мене вдарив!» Який інший батько, може, вхопив би що-небудь та й побіг би зятка вчити. Але не Милосьчин! Скрутив без поспіху цигарку, закурив.

– Чим? – питає. – Бебехом яким чи, бува, ложкою?

Милосьці було не до того, щоб завважувати батькову іронію.

– Кулаком! – та ще дужче в слъози, ще дужче.

– Ти диви! У нього, значить, і руки є? А я шось раніш не примітив. Ну шо ж, буде толк. Раз руки при ньому, то й робота для них якась має знайтися. Хорошого діла, може, й ні, а жонці боки полатати – саме враз. Великого ума тут не треба, того, що є, якраз вміру.

Милоська – до матері на город.

– Доцінько, шо це з тобою? – мати відкинула вбік копаницю і, підбігши навстріч, ухопила Милоську за лікті, зазирнула в розчервонені очі доньчині.

– Він мене набив!

– Хто? – сахнулась мати. – Тато? Та за шо?

– Який тато!.. Який тато!.. – затряслась Милоська. – Стьопка побив!

Руки матеріні звисли обезсилено, як ото рукави маринатки на вішаку.

– Як це так? – пролепетіла. – День по весіллю і вже? А ходім-но!

В очах материних запалала войовничість.

– От я йому!..

Милоська злякалась. Бачила, що мати не на жарт розійшлася. Того й дивись, що задвигтить за Стьопкою, як за тарантасом по шосейці. Встид же який на всеньке село буде! Ще й потрусин не відбули – а вже розвідна!..

– Стійте, мамо! Стійте! Не треба! Та спиніться ж ви!!!

– Що за лемент? – вигулькнув з-за хліва батько.

– Дизю! Чи ти знаєш? – мати до нього. – Милоську ірод цей побив!

– То й шо?

– Як шо?! Боже, це ж твоя доня!

– Мені дочка, а йому жінка! Хіба не відраджували її? Не послухала, то хай тепер сама й чухається. І ти, стара, не лізь між них, хай самі собі розбираються. І ти, Милосько, не бігай і не ерепень! Бо як ще хоч раз прибіжиш скаржитись, візьму дрину й так дам, що не сядеш півроку й не ляжеш! Ніхто тобі його не підсовував, без нас обійшлася. То й тепер без нас обходься. Пойняла? І марш спередочей мені зараз же!..

2

Стьопка в цей мент сидів у хаті, наминав пиріжка з маком, запиваючи молоком, і намагався пригадати, що йому ще нараджував перед весіллям батько. Першу інструкцію – «Нада, синку, жонку зразу до рук прибирать!» – він уже сповнив.

Ага, ще батько казали: «Не надривайся, за роботу дуже не хапайся! Тесть у тебе з хазяйством, якось коло нього перебудеш. Не протився, але й не годи. Сопи собі тихесенько. Дитину поскорше склепай, а затоді вже й попануєш: як що не так, чемодана в руки і з двору – самі за тобою побіжать, вернутися благатимуть...»

А що! Батько дурному вчити не буде свою кровинку. І взагалі не мішало б тещі сто грамів зятю піднести, а вона замість того з самого ранку в картоплі раком длубається! Весільний дух з обійстя ще й не вивітрився, а вона, бач, в город полізла! Показать хоче, яка роботяща, чи що? Показуйте, мамо, показуйте, тільки мені то все до ідного місця. Спини на вас гнуть не буду. Дочка у вас однеєнка, мусите забезпечити її, а мені ще он звикнуть треба до нової життя, роздивиться, що воно й до чого, жінку в рамці поставити, щоб ні-ні...

Ех, все-таки воно й непогано жонатим бути! День собі пересидів-перешвендяв, а увечері жінку за гараку і гойда-гойда!.. Не треба по клубах тинятися, дівок видивляти, яку б заманути кудись під копицю. Вхопив тут собі, завалив у ліжко – своя ж, як-не-як, законна...

Ну, бляха-муха, де вона там лазить? Що це, хіба їда мужчині – молоко з пиріжками?! М'яса якогось би вже треба, помідору. Ану, підку потребує! Порядок повинна почувувати, а то

можу й додати!..

Але, визирнувши у верандне віконце, забачив Стюпка тещу – бігла якраз через грядку до двору, а Милоська намагалась її перепинити.

– Он як, – скривився Стюпка, – вже сучка пожалілась!..

Щось підказало йому: не попустить теща зобиди доньчиної...

І Стюпка, чесно кажучи, трохи злякався... Та й не трохи, а таки добряче.

«Ех, тату! Що ж це ви?! – похололо в серці. – Що ж це ви? Отак підвести під монастир свого сина... Що ж то воно тепер буде?.. Ех, тату-тату!..»

3

Кажуть же старі люди: як з першого дня не заладилось, то вже й не поправиш.

Старі – вони мудрі: всього на віку надивляться, всяких кумедій, та й не тільки надивляться, а й на власній шкурі різних okazій спізнають. Тож і ясно, що старих людей варто слухатись. Але ж як не хочеться, ой як не хочеться чинити так, як вони тобі нараять!..

От і Стюпка – не послухався баби Терендихи, що якось забрела ненароком до обійстя Милоських батьків. Врешті, ненароком – то так Стюпка думав, бо коли б знав хоч трохи бабу Терендиху («І що за фамілія така?» – дивувався, і навіть у голову йому не стукнуло, що то вуличне прізвисько бабине), то мав би відати, що випадково вона ніде й ніколи не з'являється. Вже якщо прийшла, то неспроста. По селу поголос ходив, що знається баба із потойбічними силами, але не злими, а добрими, а відтак хоч і побоювалися її, та все ж шанували й до слів її прислухалися. Поганого баба за весь вік свій ще не наредила нікому. Але ж Стюпка про те – ні сном, ні духом не знав...

Отож, пришвендяла Терендиха на обійстя, та ще й на таку годину, коли зятьок сам-іден «на хазяйстві» був – Милоська з батьками подалися в ліс за грибами, його ж лишили, аби корову, як з паші прийде, у хліві причинив.

– Сину, – позвала Терендиха, спершись рукою об наріжний кант хати, – а йди-но сюди!

Стюпка підійшов, не привітавшись – забув, що так годиться.

Та бабі, здається, до того й діла ніякого не було. Вона, чесно кажучи, й сама вже частенько забувала здоровкатись – як-не-як, літа вже ген-ген які сиві, а за довгий вік стільки напхалося в мізки, що й не гріх забудькою стати.

– Ти, сину, Дизів зятьок?

– Еге! – буркнув Стьопка. – Зять.

Баба глянула на нього пильно, зітхнула.

– Жаль...

Стьопка вибавчався не Терендиху: не міг допетрати, що воно має значити, оте «Жаль...», кого воно стосується.

– А шо? – пробубонів насторожено.

– Та нічого, сину, нічого, – спокійно, лагідно навіть, промовила баба.

Помовчала якусь хвилю, а по тому – несподівано:

– Ти б, сину, вивтікав, поки не пізно. Не буде тобі щастя з нею, бо їй не буде з тобою щасливо. Будете точити душі одне одному, як шашіль дерево чи ж червак плід. Не любить вона тебе...

– А ти як знаєш? – насупився Стьопка.

Баба ізнов зітхнула, ще скрушніше й глибше.

– Я, сину, мушу знати, бо вже стара...

– Не мели, бабо, фігні! – скипів Стьопка. – Прийшла тут, понімаїш, і галдиш!

Терендиха захитала докірливо головою.

– Що ж це ти, сину, таке старій людині говориш? Чи ж можна?! Стару людину, навіть як вона верзе казна-що, вислухай та й усе. Що із старого візьмеш? Кажуть же – що з літ, то й з розуму. Але отаке казати хіба ж можна?!

– Ти диви! – ще більше збісився Стьопка. – Триндить тут всяку фігню, та ще й мораль читає! А йди-но вон звідси, бо як візьму товкача та як огрію!..

– Оце то так! – схрестила руки на грудях Терендиха. – Славного зятка прийняв Дизьо,

нічого не скажеш. А я, дурна, таке пожаліла! Тестя твого й тещу жаліти треба. І Милоську. З таким, як ти, життя їй не буде!

Сказала те все і позадкувала, бо бачила: і справді може огріти...

Вилаявся Стьопка услід бабі добрячим матюком, хотів ще, як на те, запустити чимсь їй навздогін, але полінувався – це ж треба було б нагинатися, а поперек же свій, не казенний.

4

Увечері Стьопка Милосьці допит учинив: любить його чи ні?

– Та кого ж я маю любити, як не тебе? – мало не в плач кидалася Милоська.

– А Терендиха каже, що не любиш!

– Терендиха? – затряслась Милоська. – Та я її... та я її... Вб'ю!

– Ага! – зарепетував Стьопка. – Правда очі коле!

– Та яка правда, яка правда!

Милоська заридала.

Підбігла до Стьопки, обняти спробувала, але він одгородився від неї, виставивши вперед руки.

Ми то знаємо, що жодному Терендишиному слову Стьопка не поймав віри, але ж звідки було про те знати Милосьці?

І вона, сердега, тріпотілась, як курка в копанці, бо здавалось їй: це все, кінець! Це ж такий сором буде на всеньку округу, як чоловік її кине...

Молода ще тоді зовсім Милоська була, дурна. Вбила собі в голову, що любить Стьопку, а що начиталася всякої-різної шкільної класики про романтичне кохання, яке чомусь завжди у тих книжках трагічне, то й себе уявила мала не Ганькою Кареніною...

Під поїзд, зрозуміло, її б і трактором не заволокли, але побути хоча б годину-другу нещасною героїнею з якої-небудь книжки було їй дуже навіть цікаво!

Стьопці теж припало до вподоби це дійство, але зовсім з іншої притики: раптом відчув таку власну значимість, що впору було б застрибнути на хату, всістися на комин і нізачо не злазити, хоч би як не просили-вмовляли.

Тож, аби надовше розтягнути те неймовірне задоволення, все повторював і повторював:

– То ти любиш мене чи не?

А Милоська, ридаючи, заламувала картинно руки, один раз навколішки навіть впала, і клялася й божилася всім та усіма підряд – татом, мамою, хатою, коровою, обійстям, своєю честю врешті-решт, – що любить вона його, любить!..

5

Та й Милоська теж не послухалась Терендихи. Воно-то, звичайно, не дуже і ясно, нащо ці молодята бабі здалися, чого вона в них уп'ялася, як кліщ у худобину, але, хоч би там що, не могла стара заспокоїтись: підгадала мить, щоб перестріти Милоську саму на дорозі. Милоська, як забачила Терендиху, аж захекалася умить – гнів її розібрав, такий гнів, що й злякалася, чи не здійснить прямо тут, посеред вулиці, ще й білого дня, погрозу свою, вигукнуту перед Стьопкою.

– Не підходь, бабо! – залементувала з того страху Милоська. – Христовогом молю, не підходь!

Терендиха спинилася, подивилася на Милоську нерозуміюче, здвигнула сухенькими плечима – мовляв, що з тобою, дитино?

– Не підходь! – ще дужче першого репетнула Милоська.

– Ну добре, – замирливо проказала Терендиха. – Не буду, раз не хочеш.

Милоська ступила крок убік, другий. Хотіла обійти бабу стороною, ще й голову одвернула, щоби очі її не виділи.

– Еге ж, доню, – долинуло до неї, – мене, звісно, можеш обминати, але від долі своєї не втечеш. Хотіла тобі щось виповісти, та як не хоч слухать, то й не стану...

– Нема мені про що говорить з тобою! – огризнулася Милоська. – Досить, що ти вже

чоловіку мому всякого натеренділа!

– Та що ж я йому такого сказала?

Милоська пристала: а й справді, подумала, що вона Стьопці такого натренчила? А він же не розказував нічого, тільки й того, що патякав без угаву: «Любиш мене чи не?»

Може, завагалася, баба нічого такого й не казала. Може, сам придумав, щоб нерви потріпати.

– Ну? – Милоська зиркнула вимогливо на Терендиху. – Що ж ви йому набалакали?

Баба поправила сухорлявою рукою хустку, цямкнула беззубим ротом, ніби доминаючи щось.

– Та нічого такого! – перехрестилася. – Ось тобі й хрест святий, що тільки й сказала: жаль Милосю, бо не дасиш ти щастя їй.

– А то чого ж не дасть? – підступила Милоська до баби.

– Бо й не дасть, – вела стара далі, промовляючи спокійно й розмірено. – Покинула б ти його, доню, поки не пізно, а то надбаєш дитинку, а життя все́дно не буде, і покинеш ти його все́дно, а дитяті без батька нащо ж тоді рости? Та й сама ти гулящою станеш.

– Та що ти, стара курво, мелеш! – спаленіла Милоська. – Та я тебе зараз як перетягну штахетиною, то й ноги задереш!

І, потверджуючи щирість своїх слів та злу-презлу лють, підбігла до плота, вхопилася руками за штахету, смикнула її, а та, чорти б її узяли, струхлявілою була, й за мить лежала Милоська навznak у вуличній куряві, сама задерши ноги і скавулячи з болю та досади.

– Бог все видить! – прорекла баба й поволеньки закрочила до свого двору.

Перед хвірткою зупинилася, оглянулася на Милоську, котра все ще корчилась на дорозі, поойкуючи, зітхнула й проказала сама до себе:

– Яке йшло, під таке й лягло...

Про клятву цю пригоду не обмовилась Милоська ні словом ні Степанові, ані батькові з матір'ю.

Молоде-дурне! Якби ж знала, що з того утаення вийде!..

А вийшло он що: роздягнулась увечері, а Стьопка й вирячився.

– А що це у тебе за синець на задниці?

Затрусило його, аж зуби зацокотіли дрібно-дрібно, а очі кров'ю набрякли.

Милоська й губи не встигла розтулити, як він – з кулаками.

– Ой! – верескнула.

– Де, падлюко, шлялася?

Та й – хрясь!!! – в перенісся.

Потемніло Милосьці в очах, як ото електрику несподівану вимкнуть.

Як прояснилось, побачила: лежить Стьопка посеред хати, з носа в нього кров юшиться, а над ним мати Милосьчина з вазою кришталевою стоїть і горланить:

– Я тобі покажу, як до моєї доні руки простягувати! Як покажу, то ноги протягнеш!

А Стьопка скавулить псом недобитим:

– Повішусь! Повішусь, гади ви такі!..

7

Наступного дня потрусини мали бути, але куди там!.. Які потрусини? Милоська з носом перебитим лежить, а зятька й слід простиг – ще вночі звихрився...

Сміху й пересудів було на селі і до зими, і цілу зиму, тільки під весну забуватись людям ця пригодонька стала, та й то як зійдуться дві чи три кумасі поплескати язиками, то вже ж неодмінно хоч кількома словами, а згадають: «Ну, що там Дизьова Милоська? Замужем чи

вже у розводі?»

Не лишалося Милосьці нічого кращого, як вивтікати од глузувань та насмішок людських до міста.

Ех!.. а було ж послухай батька з матір'ю!..

8

Влаштувалася на фабрику, дали їй спецівку і папірця на поселення в гуртожиток. Прийшла поселятися, а комендант – навідріз:

– Містов нету!

– Як же нема? – тицькає Милоська йому папірця. – Та мене ж послали!

– Кудаж?

– До вас, ось і направлення.

– Можешь подтіреть ім коі-чѐто! – розлютився комендант. – Ілі замісто затичькі пріспособіть, а містов у міня нету!

– Та ж мене послали до вас! – мало вже не вмивається рясними слізьми Милоська.

– Будішь мене здєсь права качать, так я тіб'я знаіш кудаж пашлю?!

– Права не маєте! – занервувала Милоська.

– Да іді ти в пень!

Комендант запоягся виштовхувати Милоську в коридор.

– Попріїзжают тут у город всякіі шавкі дірівенскіі і вийобуваютья! Іді падмойся сначала!

І так турнув бідолаху, що Милоська заледь втрималась на ногах, а то б зітерла носом фарбу на підлозі.

– Научісь впервих с начальством разговарівать, дірьовня!

Побігла Милоська назад на фабрику – скаржитися.

До директора хотіла, та секретарша не пустила.

Пустити не пустила, але (що то добра душа!) вислухала Милоська, валідолу дала, мінералки.

– Випей, девушка, а я сійчас всьо устрою.

Натисла наманік'юремим пальчиком на кнопочку селектора.

– Іван Денісавіч? Чьто же ви не предупреділі, чьто мест в абщежитіі нет?

«Кто ета сказал, чьто нет?» – озвався динамік голосом коменданта.

– Значіт, есть места?

«Есть! Пачему би ім не бить?»

– Тагда не пайму я, Іван Денісавіч, пачему ви атказалі в паселеніі девушке, каторая полчаса назад пріхаділа к вам?

«Кто атказал? Я атказал? – селектор мало не зарухався від обурення. – Клівіта ето! Формінная клівіта! Я бил занятой і папрасіл ейо абаждать за двер'ю, а через мінуту вихажу, так ейо і след простил!»

– Ну, харашо, Іван Денісавіч, харашо! Ана, наверное, не поняла вас. Самі понімаєте, только в город пріехала, не прівикла ешьчо к абщенію в нових условіях. Ви уж прастіте ейо і паселіте.

«Ладно, пускай пріходіт. Па правде гаваря, рабочій день у міня канчаеца, но пайду навстречу, пасіжу ешьчо, покамест прійдьот...»

– Ну вот, – посміхнулася секретарша до Милоськи, закінчивши розмову з комендантом. – Нікакіх праблем! Ти же женціна, должна действовать умно, діпламатіческі. Не митьйом, как гаваріцца, так катаніем. А напралом лесьть не стоіт. Паняла, мілая?

Ох, зрозуміла Милоська, зрозуміла!

Та ліпше, може, було б їй вродитися пришепелюватою, а не такою до науки скорою.

Бо прийшла до коменданта, а він – ехидненько:

– Ну чьто, дірвовня, подмилась уже?

А тоді зачиняє двері, ключа в замку повертає й каже:

– Замужем, в анкеті записано, ти. Да?

Милоська мовчки киває.

– Ета харашо, – каже комендант. І, придивляючись до Милоськи короткозорими своїми й масними очицями, немов у лупу, запитує: – Какую комнату хатишь? Харошую, да?

– Якщо можна, – тихо й несміливо одказує Милоська.

– Можна! – сміється комендант. Приязно так сміється, доброзичливо навіть. – Всьо можна! Здесь всьо в маіх руках. Думаішь, званка іспугался? Ха-ха! Да мне проста жалка тіб'я стала, вот і всьо, а еслі б нет, так і нікто б міня не заставіл тіб'я пасіліть. Паняла?

– Да-да, поняла! – закивала знову Милоська, переходячи на кацапську, хоч ніколи нею в житті не розмовляла. – Всьо я поняла...

– Ета харашо, чьто ти панятлівая, – похвалив комендант. Та й пропонує: – Вінца выпьешь са мной?

Милосьці, правду кажучи, не хотілося, але й відмовитись боялася: ану знов розсердить коменданта?

Отож, сказала:

– Можна, якщо німножечко...

Комендант відчинив шафку, дістав дві гранчасті склянки, коробку цукерок (ополовинену вже) і пляшку з високим горличком та темно-червоною рідиною. Розлив у склянки по горішні обідки, кивнув Милосьці, вказуючи очима на стільця:

– Садісь! Вип'єм за твоє прібітіє в наше благословенное царство!

Милоська пригубила й поставила склянку на стіл.

– Не-не, так не гадіцца! Да дна нада! – і комендант втиснув їй гранчака в долоню. – Пей, а то не відать тіб'е харошай комнати, как сваево заднево прахода без зеркала! Паселю в п'ятімесную. А еслі вьсо будет у нас палюбовна, то магу в двумесную тіб'я апраделіть. Панімаеш? Да чьто там в двумеснаю! Я магу даже тіб'я адну в трьохмеснаю. Жіть будішь, как в масле качацца! Лаві, как гаваріцца, мамент!

Коли б та сердешна секретарша, навчаючи дипломатії, попередила б чи бодай натякнула, чим та дипломатія закінчитися може!..

Прокинулась Милоська на ранок сама в «трьохмесной», згадала, що було, і жах крижаним панцирем скував їй серце: «А що ж тепер буде? А що ж як забіремінію?»

Днів зо три ходила, мов прибита, ледве діждалася вихідних, щоб у село поїхати. А в автобусі, коли дорога заспокоїла (бо таки ж додому, до тата з мамою!..), обдумала все тихо-мирно й спокійно – і визрів у Милоськи простий, але й геніальний, план: «Поїду завтра до Стьопки. Скажу, щоб вертався. А не захоче, то дам йому. Ми ж не розведені, якщо й справді забіремінію, то вже не відкрутиться!..»

І стало Милосьці, як так придумала собі, легко й вільно, та так, що навіть на спів потягнуло. Ледве дочекалася доїхати, і, вийшовши з автобуса, пішла не селом, а вздовж крайньої вулиці полем, та й наспівалася ж, поки батьківського обійстя дісталася, аж у горлі запершило.

10

Як задумала, так і зробила.

Побачив Стьопка її та й онімів. Обмацував зголоднілим поглядом цицьочки Милосьчині, що двома тугенькими горбками видималися під блузкою (зумисне тіснувату зодягла), по тім очі його опускалися нижче й нижче, дійшли до литочок, а вони у Милоськи були завше кругленькі й налиті – тут природа не поскупилася, вділила їй саме те, що треба.

– Так ось, – сказала Милоська, усміхаючись, – приїхала я, значить.

А Стьопка (ну, не придурок?):

– А чого приїхала?

Милоська очі заокруглила, стрельнула злостиво випученим поглядом, та й замовкла на якийсь час. Запитання Стьопчине збило її з пантелику, – ніяк-бо не думала, не гадала, що така okazія може вийти. Добираючись до райцентру, науявляла собі: як забачить Стьопка її, кинеться з обійманням, приставатиме, зійтись умовлятиме. А що ж? «Чого приїхала?» Прикидається, що нерадий, гордість, бач, свою показує!

Хотілося Милосьці розвернутися та й піти, – але куди ж ти розвернешся к лихій годині, куди підеш?! Хочеш чи ні, а треба укоськувати цього придурка. Нікуди не подітися – треба!..

Отож, проковтнувши образу, зсилувала себе усміхнутися й промовила:

– Стьоп, а Стьоп! Не можу без тебе!

Степан вмить немов підріс – самолюбство заграло в ньому, як винчак у бутлі.

– Я знав, – каже, – що приїдеш, бо такі чоловіки, як я, на дорозі не валяються.

– Що правда, то правда! – підтакнула.

А собі подумала: «Мели, мели! Домелешся!..»

– І мама мені те саме говорять, – провадив Степан далі. – Таких, каже, як ти, Стьопчику, чоловіків ниньки вдень із свічкою не знайти. Та я, щоб ти знала, вже міг би хоч десять разів приженитися за цей час. Та за мною тут сохнуть! Але ж я не якийсь там, щоб не по закону. Хоч і не живу з тобою, но все ж розписаний.

– Так-так, Стьопчику, так-так! Не такий ти, не такий! – підспівувала йому Милоська, а на гадці одне їй: хай приндиться собі, хай, аби тільки вийшло, як спланувала...

Підохочений, Стьопка так розійшовся вихвалитися, аж піт йому на лобі виступив.

– Ну, ладно, – сказав, витираючи долонею чоло. – Приїхала, значить, миритися?

– Та звісно ж! Не можу без тебе!

– Н-да, – почухав Стьопка собі підпахвину. – Діло серйозне. А жить де будем?

– Я тепер у городі, – сказала Милоська. – На фабриці роблю, у гуртожитку кімнату маю.

– Не, у город я не хочу, – шморгнув носом Стьопка. – Там все дороге в магазинах, а тягати з села сумки – руки можна надірвати. Та й що я там буду робить?

– На фабрику можеш устроїтися, місця є.

– Ким?

– Ну, в цеху, робітником. Грузчики непогано заробляють.

– Грузчиком? Дурний я чи що? Чи алкаш якийсь? Не, грузчиком не хочу.

– То можна на слюсаря чи токаря вивчитись.

– Треба подумать, – Стьопка знов почухав себе під пахвою. – Але це діло серйозне.

Якийсь час мовчки терепились одне на одне.

– Може, до хати зайдем? – спитала Милоська, починаючи побоюватися, що час збігає, а діло, що привело її сюди, застовбичилося; у душі звивала гніздечко тривога, повертатися у село ні з чим Милосьці аж ніяк не хотілося.

– В дім не можна, – сказав Стьопка, і знов почухався.

Те його чухання Милоську неабияк дратувало. Але що вдієш? Мусила миритися.

– Мати сваритимуть мене, – пояснив Стьопка. – Вони мені все врем'я наказують: «Дивись, як прийде перепрошувати, ти не зразу, не спіши. Хай помучиться, щоб наука була». А що, хіба не правду кажуть мати?

Милосьці на язиці засвербіло гостреньке слівце, але й тут стрималася. Хай, подумала, варнякає, аби тільки не зірвалося...

Отож, сплюнувши те слівце під ноги, запропонувала:

– То, може, на острів підем? – помовчавши, додала: – Посидим в кущах, як колись. Пам'ятаєш?

Задумався Стьопка. Ненадовго, правда.

– А що? – озирнувся скрадливо, ніби боявся, що хтось підслуховує їх. – На острів можна піти. Тільки знаєш що? Ти йди отою вуличкою, – кивнув вправо, – а я піду тою, – махнув рукою в протилежний бік, – щоб разом нас не бачили. Зійдемося біля кладки, добре?

«Придурок! – лайнулась подумки Милоська. – Ну повний тобі предур, на всю голову!»

А вголос – стишено й лагідно:

– Гаразд, Стьоппчику, як скажеш...

11

Ой, як же воно, трясця його матері, кумедно все вийшло: скрадалися, мов чужі, як ото полюбовники чи парубок з дівкою, котрим приспічило так, що нікуди не дітися, а тільки одно в головах – хоч за клунею, хоч під копицею, а хоч і в кущах, лишень би швидше!..

Не довго й по острову шлялися. Милоська – з того, що хотіла поспіти до автобуса на вечірній рейс, Стьоппку ж інша притика підганяла – все, що він про свої амури нагалдикав, чистісінькою брехнею було, за півроку не підступився до жодної дівчини чи молодички, а все ж таки, як не як, жива людина, ще й бугай, можна сказати, – куди ж ти від природи втечеш?.. Кров грала-шумувала в ньому. Отож, тільки трапився більш-менш годящий кущик, метнув спішно у траву піджачка й завалив Милоську, як колій свинку...

12

Була Милоська й не дурна ніби, і в школі на чотири-п'ять вчилася, але щось усе в неї по-дурному виходило. Спам'ятатися, бувало, не встигне, як або якусь дурницю вчинить, або в якусь халепу вскочить. А потім – сиди та суши мізки: як воно таке могло статися й що його робити?

Так і другого дня після візиту до Стьоппки.

Вийшла на асфальт в місто добиратися. Всі люди – як люди (а по неділях село випроваджує не один десяток «торбешників»), автобуса чекають. Милосьці ж не в охоту тіснявитися. Дай, думає, відійду трохи далі, за поворот, та на якусь попутку сяду.

Тільки відійшла, тільки один раз і махнула рукою – «бобик» міліцейський. А в ньому молодий ще (певно, й тридцяти не буде) міліціонер.

– Куди, девушка? – питає.

– У город. Візьмете?

Окинув міліціонер її поглядом. Прицінився і каже:

– Воно, конешно, можна взять. Тільки нада буде на пару минут в сторону звернуть.

Милоська й думати не подумала, що він на щось там «таке» натякає. Каже, отож:

– А чого ж не завернуть? Я не спішу, а як треба вам, то зайдьте.

– Вот це дело! – зрадів міліціонер. – В таком разі сідай, поїдем бистро і з комфортом! Це тобі не в автобусі товктись, вміг доїдем!

Ну, то він уже прихвалювався, бо хоч тиснув на «газ» аж до полика, хоч і обігнав дюжину машин, а все ж «вміг» не вийшло – їхали з півгодини.

Перед містом повернув уліво. До лісосмуги, що виднілася оддалік.

Милоська й бровою не повела. По службі, думала, щось йому там треба. А до служивих завжди з повагою ставилася й нічого проти них не мала. Незнано чому, але їй змалечку до душі були люди в погонах. Особливо із зірочками. З різними, причому.

З маленькими, правда, менше подобалися, ніж з великими, – хоч у тих регаліях і не розбиралася, але інтуїтивно здогадувався, що велике завжди краще від малого. У цього, правда, зовсім зірочок не було, та зате було по широкій повздовжній смужці. І Милоська розсудила собі, що це, мабуть, теж непогано.

– Ну как, – сказав міліціонер, зупинивши машину між берісками й заглушивши двигун. – Скрапнем це дело?

Милоська відмовлятися не стала. Навіщо, подумала, – що як людині випить треба, а без компанії не може? Нащо ж зобиджати? Таке добро зробив – підвіз. Може, і не дорого заправить – не три, а два рублі?..

13

– Слиш, я ж і в рило дать магу!

«Певно, не жартує! По всьому видно, мужчина рішительний!» – подумала Милоська майже

із захопленням.

– А потім наряд з витрезвітіля визву!

«Цей може!» – подумала, знову ж таки із захопленням.

– А ти знаєш, що це таке?

– Не знаю, – чесно призналася.

– О! Витрезвітіль – це спецмедслужба. Пойняла?

«Який розумний!» – ще з більшим захватом подумала Милоська.

– Но я цього делать не буду, – змилостивився.

«Який добрий!» – мало не підстрибнула з радощів.

– То що? Сама даш?

Милоська більше й не противилась: такому рішучому, розумному й доброму гріх було не дати. Тим більше, що був це другий в її житті чоловік, який просив. Першим був Стьопа, але давно то було, до весілля ще, і то один раз, бо після першого разу вже не просив, а дерся на неї, не питаючись, коли кортіло йому...

В «бобику» тісно було, і аби Милоська змогла випростати ноги, міліціонерів довелося відчинити дверці. Так було вже трохи зручніше, хоч і не зовсім, бо литки все-таки звисали, і поки Милоська здогадалася задерти ноги угору й упертися п'ятами в дашок, міліціонер захекав, задьоргався й затих.

Чесно кажучи, скоро така розв'язка їй не сподобалася. Навіть придурок Стьопа довше вовтузиться!..

Кінець ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (<https://www.litres.ru/vasil-vrublevskiy/nardepka/?lfrom=362673004>) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.